

תעוד חברים מעין-צבי ברשם-קול

המראינת: שולמית קוגלמן
מס' קלטת הרשם קול 11
תאריך הראיון:

מעין-צבי
ארכיון-הקבוצה

גרדה ברגר

עליתי ארצה ב"פטריה"

הודפס: 11.1994
ע"י יובל בן-יעקב

פוענה ע"י
סלאבה - מנוער רוסי

ראיון ברשם-קול - גרדה ברגר קול 11
עליה ב"פטריה"

גרדה ברגר

בגרמניה הלכתי להכשרה כדי לעלות לארץ.
 באנו למשק ושם למדנו חקלאות, חברה, זה היה לנו זר, מאוד נהנו שם,
 וחיכינו לעליה שלנו. החלטנו לעלות יחד עם בעלי.
 הנסיעה התחילה בווינה, שם היינו בבית-ספר, לנו שם בכיתה אחד 50 איש.
 כולם חיכו לאוניה. היינו שם כמה ימים ובלילה אחד נסענו.

תנאי ההפלגה באונייתנו

היו שלוש אוניות קטנות, היה מאוד צפוף, אבל ידענו שזה לא יהיה כך עד
 ישראל. נסענו כך עד לים השחור, כשהגענו, ראינו אונייה, שקשה להגיד
 שזאת אונייה, כי ראינו איזה מיזגרת, ומאוד הצטערנו על האנשים, שהיו
 צריכים לעלות לשם, עד שהתברר לנו שזה אנחנו שצריכים לעלות לשם.
 לא הייתה לנו ברירה, עלינו. זאת הייתה אונייה שהיו בה מדרגות, תאים, מעט
 מאוד מקום, אבל הסתדרנו.

אחרי זמן מה, כבר לא היה לנו דלק. נגמרו העצים.
 זרקנו הכל - מדרגות, מיסות - הכל, מה שהיה עשוי מעץ.
 מי שגר למטה, ורצה לעלות למעלה, השתמש בעמוד, סיפס עליו.
 אני הייתי בהריון ולא יכולתי לעשות זאת לבד, אז מלמעלה משכו
 ומלמטה - זחפו. וכל יום, עליתי פעם אחת. כך נסענו 3 חודשים.
 היה מאוד לא נוח - הייתה מיסה אחת לשלושה אנשים, אז היינו צריכים לשבת
 ולא לישון. אבל רקדנו ואפילו שרנו.
 בזמן הזה המצפן שלנו היה מקולקל, ולא ידענו לאן לנסוע. פעמיים הגענו
 ליוון, לא ידענו איפה אנחנו בגלל זה נסענו כל-כך הרבה זמן, יצאנו
 באוגוסט מווינה והגענו בנובמבר לארץ.

לא היה הרבה אוכל, כשהוא נגמר, הצטרכנו למכור תכשיטים.
פעם כשהתקרבונו לבולגריה, ראו אותנו, באו בסירה קטנה, ביקשנו לחם.
נתתי עבור לחם אחד שעון זהב.
שתינו מים מלוחים, התרגלנו לזה, כי כל אחד קיבל רק שתי כוסיות מים
ביום. היה לנו סיפוס, ואומרים שמהמים באו המלוחים.

היינו באמצע הים השחור ופתאום הרגשתי שאני צריכה ללדת. היתה סערה,
הרופא שביקשתי שיבוא, אמר, שהאוניה ממאלה עומדת לסבוע, וכדאי שאני
אקפוץ למים - לא צריך עוד ללדת. אנו נמות כך או אחרת. אמרתי - לא.
אז, מישהו ניפח מזרון גומי, השכיבו אותי, ומצאנו בחור, שלא היה רופא,
אבל ידע, והוא עזר לי בלידה. ילדתי את מירי. היא היתה מאוד קטנה,
עם בעיות, סיפלתי בה כאילו הכל בסדר, היא שקלה קילו ו-600. שמנו
אותה בארגז של עגבניות, מסכיב בקבוקים. נסענו הלאה עד שהגענו לחיפה,
מירי אז היתה בת חודש. כשהגענו, לא ידענו לאן הגענו, לפי התמונה
הבנו, התחלנו לרקוד ולשמוח.

אז האנגלים שלטו בארץ והם לא רצו להשאיר אותנו פה, אז הביאו אותנו
לאוניה גדולה, כדי לשלוח אותנו בחזרה. הם העבירו שתי אוניות קטנות,
והשלישית - לא. ההגנה העבירה חומר הנפץ עם הפחם. הרבה מאיתנו לא
הבינו למה.

הכוונה היתה לקלקל את המנוע, כך שהאוניה לא תיסע איתנו בחזרה.
אבל כנראה הם שמו קצת יותר מדי, האוניה קיבלה חור ענקי וטבעה, 270
איש טבעו. היו אז מעל 1000 איש שם. עליתי למעלה, עם מירי בידיים,
אנשים זרקו את מירי לים, וקפצתי לים אחריה. לא ידעתי לשחות.

תפסתי אותה ואיכשהו הצילו אותנו. הביאו אותי לבית-חולים ומשם לעתלית.
 שם היה מחנה העצורים, הייתי שם שלושת רבעי שנה. שם היה מאוד-מאוד קשה.
 קרה שם דבר נורא. פתאום, ערב אחד, באו האנגלים, שאלו את כל אחד, האם
 היינו על האוניה שטבעה. הרבה אנשים שיקרו מרוב פחד.
 אני ובעלי אמרנו את האמת, דרך-אגב היו שני מחנות - בחורים לבד ובחורות
 לבד. אמרו לנו להשאר בפנים, פתאום שמענו צעקות וראינו דרך החלון
 שלוקחים אנשים. ראינו שלוקחים את האנשים שלא היו על האוניה.
 יש חוק - ולא ידענו עליו - מי שנפל למים - אסור לגרש אותו מהארץ.
 זה החוק בינלאומי.
 קרה, שהיו משפחות, שהבעל אמר דבר אחד, ואישתו - דבר אחר ואז שלחו
 אותם, ומשם כמעט לא חזרו.

פיענוח: סלאבה סקלאנסקי, עולה חדש, שהיה במשפחה המאומצת של
 צילה ודני ברגר.

23.6.97

ארכיון קול, מס' 11 - 21.8.97